

Alternativni vladni program

(Povzetek)

Za gospodarsko rast, pravičnost in nova delovna mesta	2
Gospodarstvo	3
Finance	4
Infrastruktura in prostor	6
Kmetijstvo in okolje	7
Delo, družina in socialne zadeve	9
Zdravje	11
Izobraževanje, znanost in šport	13
Kultura	14
Pravosodje	15
Notranje zadeve in javna uprava	17
Obramba	18
Zunanje zadeve	20
Slovenci v zamejstvu in po svetu	21

Za gospodarsko rast, pravičnost in nova delovna mesta

Strokovni svet Slovenske demokratske stranke je po večmesečnih pripravah izoblikoval Alternativni vladni program za Slovenijo. Gospodarska rast, pravičnost in nova delovna mesta so ključne besede našega programa.

Samo gospodarska rast je lahko osnova trajne blaginje. Razvijamo okolje, v katerem so dobro gospodarjenje, dobro delo, inovativnost ter samoiniciativnost nagrajeni in zaradi tega avtomatični generator nove vrednosti in potreb po novih delovnih mestih. Prvi pogoj za takšno okolje je uveljavitev ustavnih določb o lastninski pravici ter pregledna privatizacija.

Prostor, v katerem domuje pravičnost, imamo ljudje za dom. Skupnost, ki temelji na enakosti pred zakonom in na vladavini prava, pa imamo za domovino. Naš cilj je, da Slovenija postane domovina vseh, ki v njej živimo in ki jo imamo radi. Nihče ne sme biti privilegirani zaradi monopolnega položaja, monopoli preteklosti morajo biti razgrajeni, nastajanje novih sistemsko preprečujemo.

Najučinkovitejša socialna politika je ustvarjanje novih delovnih mest v gospodarstvu. Država zagotavlja predvsem čimbolj enake izhodiščne možnosti za uspeh v življenju, predvsem preko omogočanja dostopa do kvalitetne izobrazbe.

Nespametno zadolževanje in trošenje naravnih virov ter življenje na račun prihodnjih generacij uničuje temeljne pogoje za ustvarjalno in zdravo življenje in sobivanje, uničuje dobro prihodnost. Naš cilj je stabilen razvoj družbe, ki troši toliko, kot ustvari, ki varuje okolje in naravne vire ter omogoča zdravo, kulturno in duhovno bogato življenje in razvoj ustvarjalnih potencialov vsakega posameznika.

Strokovni svet je Alternativni vladni program utemeljil na Akcijskemu programu ELS za obdobje 2014–2019 (<http://dublin2014.epp.eu/wp-content/uploads/2014/03/Action-Programme-FINAL.pdf>), Političnemu programu SDS (<http://www.sds.si/menu/5>) ter Ocenil gospodarskih in družbenih razmer v Sloveniji na začetku leta 2014, ki jo je oblikoval sam.

V nadaljevanju sledijo kratki povzetki Alternativnega vladnega programa po posameznih področjih. Celoten program je obsežnejši in vsebuje tudi akcijski načrt izvedbe ter priloge z osnutki najpomembnejših zakonodajnih aktov. Strokovni svet bo tekoče mesečno spremljal gospodarsko in družbeno dogajanje v Sloveniji ter Alternativni vladni program sproti dopolnjeval. Od 15. marca 2014 je Strokovni svet SDS popolnoma pripravljen na nov vladni mandat.

Gospodarstvo

Kljub okrevajočemu evropskemu gospodarstvu naše ostaja v recesiji, kar je posledica napačnih, neučinkovitih in nezadostnih vladnih ukrepov. Ukrepi za zagon gospodarstva in nova delovna mesta so v tesni povezavi z racionalizacijo in reformo javnega sektorja, kar skupaj vodi iz krize. Pomembne prioritete za zagon gospodarstva in nova delovna mesta so:

1. Razbremenitev in razdolžitev podjetij in podjetnikov sta predpogoja za rast (*Stop novim davkom in birokraciji*).

Razbremenitev gospodarstva je pomembna tako v davčnem kot administrativnem smislu. Nedavno uvedeni novi in višji davki ubijajo obstoječa podjetja in zavirajo gospodarsko pobudo. Podobno velja za birokratske postopke, ki so predpisani za poslovanje, širitev in nastanek podjetij, vključno s posegi v prostor. Nepremičninski davek ni primeren za nepremičnine, ki so namenjene ustvarjanju nove vrednosti (poslovni, proizvodnji in kmetijski objekti in zemljišča); število potrebnih dovoljenj, soglasij in poročanj, ki obremenjujejo gospodarstvo je potrebno vsaj prepoloviti. Davčne počitnice za nova podjetja, ki zaposlujejo, so dragocenejšje od subvencij. Razbremenitve gospodarstva so horizontalen ukrep, veljajo za vse gospodarske subjekte in ne le za izbrane. Sanacija bančnega sistema ni odpravila kreditnega krča, ker ostaja pomemben del gospodarstva prezadolžen, zato so potrebni ukrepi za sistemsko razdolžitev oziroma finančno in poslovno prestrukturiranje podjetij.

2. Umik države iz gospodarstva omogoči podjetjem dostop do svežega denarja in novih trgov ter privablja neposredne tuje investicije.

Umik države iz nestrategskih naložb države mora biti pregleden in mora imeti za cilj maksimiranje kupnine ter nadaljnji razvoj prodanih podjetij. Kupnina od prodaje se nameni zmanjševanju zadolženosti države in stabilnosti pokojninske blagajne. Naloga države ni upravljati s podjetji, temveč ustvarjati pogoje za investicije, rast in razvoj podjetij ter s tem za ustvarjanje novih kvalitetnih delovnih mest.

3. Evropska sredstva kot generator investicij, tehnološkega razvoja in inovativnosti ter razvoja turizma.

Finančna perspektiva 2014-2020 nudi 3,3 mlrd kohezijskih sredstev, ki jih velja čim prej porabiti za zagon in prestrukturiranje gospodarstva, za krepitev njegove inovacijske aktivnosti, tehnološke zahtevnosti ter prepoznavnosti. Evropska sredstva velja usmeriti zlasti v prioritete na področjih:

- procesne tehnologije (sodobne tehnologije vodenja sistemov, avtomatizacija, ...),
- izzivov okolja, bioekonomije in zdrave hrane (uporaba lesa, predelava odpadkov, ...),
- izzivov staranja in zdravja (zdravila, pripomočki, prehranska dopolnila, ...),
- izzivov interneta in digitalnih podatkov (vgrajeni sistemi, spletne aplikacije, ...),
- turizma (promocija, zdravje in dobro počutje, aktivne počitnice, poslovni in kongresni, ...),
- izzivov energetike in mobilnosti (trajnostni viri energije, pametna omrežja, ...),
- materialov in nanotehnologije (materiali visoke trdnosti, nanomateriali in premazi).

Finance

Pet let po izbruhu globalne finančne krize evropske države pričakujejo gospodarsko rast. Redka izjema je Slovenija, ki bo hkrati dosegla stratosferično raven zadolžitve in nezaposlenosti – še posebej med mladimi. Brez gospodarske rasti bosta vedno večja zadolženost in vse večja nezaposlenost v naslednjih letih postali stalnici v življenjih ljudi, bolečina krize pa se bo prenašala na naslednje rodove. Odhod človeškega kapitala iz države in prisilna anemičnost mladih bosta onemogočila gospodarsko rast in blaginjo v Sloveniji v naslednjih desetletjih. Spodbuditev gospodarske rasti in zmanjšanje nezaposlenosti zahtevata hitre ukrepe in strukturne reforme na številnih področjih. Eno izmed njih je finančno, kjer bomo sprejeli naslednje ukrepe:

1. Uveljavili bomo politiko »zlatega fiskalnega pravila« s čim manjšim vplivom na zmanjšanje gospodarske rasti.

To dolgoročno pomeni, da država porabi toliko, kot ustvari, oziroma da javni sektor nima javnofinančnega primanjkljaja. Ob tem bomo minimizirali oziroma odpravili negativen vpliv uveljavitve tega pravila na gospodarsko rast, s tem da:

- bodo zaščitene in celo spodbujene javne in zasebne investicije,
- bomo transparentno izvedli proces privatizacije,
- bomo ukinili neproduktivne odhodke v javnem sektorju.

Še več, v srednjeročnem obdobju bomo s konsolidacijo javnih financ odprli možnost za strukturne reforme na področju subvencij in davkov.

2. Zmanjšali bomo visok javni dolg oziroma razdolžili bomo državo, kar bo odločilno vplivalo na večjo gospodarsko rast in zmanjšalo nezaposlenost.

Slovenija, je od leta 2008 izredno povečala javni dolg, ima visoko rast nezaposlenosti, visok padeč gospodarske rasti in je še danes v globoki recesiji. V zadnjih petih letih je med državami, ki se najhitreje zadolžujejo, predvsem pri tujih investitorjih, in sicer z 8 milijard v letu 2008 na 28 milijard v letu 2014, pretežno za neproduktivne namene in sanacijo bank. Tri četrtine dolga in obresti je treba vrniti tujim investitorjem, kar pomeni, da gre denar v tujino. Zadolžuje se po visokih obrestnih merah, ki jih bodo prihodnji rodovi plačevali še desetletja. Z namenom, da se poveča gospodarska rast in zmanjša nezaposlenost, bomo zmanjšali javni dolg z naslednjimi ukrepi:

- z učinkovitim upravljanjem in vodenjem bank in podjetij v državni lasti ter njihovo privatizacijo,
- z učinkovitim upravljanjem slabih terjatev v korist davkoplačevalcev,
- z učinkovito insolvenčno zakonodajo, ki bo poenostavila in skrajšala postopke prisilnih poravnav in stečajev.

S temi ukrepi in strukturnimi reformami bomo dosegli boljše bonitete, kar nam bo dalo možnost za prestrukturiranje sedanjih dolgov v ugodnejše. Nižje obresti oziroma zmanjšanje plačil obresti bodo povečali finančno suverenost države, kar bo izboljšalo okolje za domače in tuje investiranje.

3. Davkov ne bomo povečevali, hkrati pa bomo zagotovili takšno obdavčitev, da bomo ustvarili pogoje za gospodarsko rast in nova delovna mesta.

Takoj bomo odpravili obdavčitev nepremičnin za vse, ki ustvarjajo dodano vrednost. Sprejeli bomo rešitve, s katerimi bomo oprostili davka na nepremičnine vse, ki opravljajo kmetijsko in gospodarsko dejavnost. Srednjeročno pa bomo naredili davčno okolje prijaznejše in konkurenčnejše.

Infrastruktura in prostor

Urejena infrastruktura kot podpora gospodarstvu in mobilnosti prebivalstva.

1. Operativni program prenove in izgradnje prometne infrastrukture s poudarkom na modernizaciji prednostnih železniških koridorjev (RFC 5 in RFC 6) in integraciji javnega potniškega prometa

Nacionalni program razvoja prometne infrastrukture bo določal vsebinski, časovni in vrednostni okvir izgradnje in prenove infrastrukture na področju prometa. Predstavljal bo tudi operativno podlago za izvajanje investicij v obdobju do leta 2020 in po njem. Prioritete bodo na področju modernizacije obeh železniških koridorjev, s poudarkom na interoperabilnosti, odpravi ozkih grl in izboljšanju izvajanja intermodalnega transporta ter na ustreznih cestnih povezavah v okviru tretje in četrte razvojne osi. Za operativno izvedbo bo skrbela gospodarska družba v izključni lasti države. Integracija in modernizacija javnega potniškega prometa bo v funkciji večje mobilnosti prebivalstva in doseganja okoljskih ciljev.

2. Elektroenergetska infrastruktura

Pospešili bomo izgradnjo in obnovo slovenskega prenosnega elektroenergetskega omrežja in s tem zagotovili zanesljivo in čim cenejšo oskrbo odjemalcev električne energije. Dokončali bomo verigo hidroelektrarn na spodnji Savi in izkoristili energetske potencial ostalih vodotokov.

3. Nova gradbena in prostorska zakonodaja

Namesto številnih zakonov bo normativna ureditev strnjena v dveh predpisih, ki bosta določala umestitev v prostor in gradnjo objektov. Istočasno bo urejen problem nedovoljenih in neskladnih gradenj z njihovo umestitvijo v prostor ter legalizacijo oziroma dosledno odstranitvijo v primerih, ko legalizacija ne bo mogoča. Nova zakonska ureditev bo odpravila nepregleden sistem soglasodajalcev z večjo vlogo ministrstva, ki je pristojno in odgovorno za prostorsko politiko.

4. Nova stanovanjska politika in vzpostavitev trga nepremičnin

Preko nove stanovanjske politike bomo vzpostavili trg nepremičnin ter zagotavljali dostopnost do stanovanj in prenovo obstoječega stanovanjskega sklada. Nova prazna stanovanja, ki ne najdejo kupcev, bomo zapolnili z oddajo preko možnosti postopnega odkupa, pri čemer bi se plačane najemnine štele kot del kupnine ob ustreznem dolgoročnem stanovanjskem varčevanju. Država mora zagotavljati pogoje, da vsak pride do primerne stanovanja v skladu s svojimi potrebami in zmožnostmi. Najemnina mora v vseh primerih omogočati vračilo naložbe, tistim, ki najemnine ne zmorejo, pa pripada stanovanjski dodatek.

Kmetijstvo in okolje

1. Dvig samooskrbe s ključnimi kmetijskimi proizvodi in pridelki

Sedanja vlada je sprejela načrt "Zagotovimo si hrano za jutri". Gre za zelo privlačen in populističen naslov načrta sedanje Vlade, ki pa ne bo realiziran.

Če bi res želeli doseči cilj dviga stopnje samooskrbe z določenimi ključnimi kmetijskimi pridelki, bi se to moralo še kako odraziti v pripravi proračuna za področje kmetijstva. Sedaj je povsem evidentno, da je kmetijski proračun MKO namenjen zgolj močnim lobijem v kmetijstvu. Za slovenskega kmeta in kmetstvo kot nosilca nacionalne samobiti skozi stoletja lobijem in vladi ni kaj dosti mar. Zato je sedanja oblast sklenila nenapisan tihi koalicijski sporazum z močnimi kmetijskimi lobiji, ki jih obvladuje zgolj nekaj deset vplivnih posameznikov. Vlada ključnim lobijem zagotavlja velika denarna sredstva iz državnega proračuna v zameno za tiho podporo in gašenje vse večjega nezadovoljstva večine kmetov. Podeželje v ekonomsko-produkcijskem smislu pa nazaduje, kar kažejo negativni pokazatelji proizvodnje hrane kljub povečanju proračunskih sredstev, namenjenih kmetijstvu.

Če želimo dejansko dvigniti stopnjo samooskrbe, moramo izpeljati vsaj dva ključna koraka. To je preusmeritev proračunskih sredstev v kmetijske panoge, ki so ključne za dvig samooskrbe. Poleg tega je potrebno spremeniti razmerje med živinorejskim in poljedelskim deležem v proračunski podpori kmetijstvu. Takšni ukrepi bi sprožili močna nasprotovanja omenjenih lobijev, a za doseg ključnega cilja je tak ukrep reorganizacije v delu kmetijske politike nujno potreben.

2. Ureditev problematike komunalnih in ostalih odpadkov ter rabe surovin

Problematika odlaganja komunalnih odpadkov je prepuščena skrbi lokalnih skupnosti. Te pa zaradi iskanja političnega konsenza v svojih lokalnih okoljih to odgovornost zavestno odrivajo na državo, ki je v korelaciji do Bruslja dejansko pravno-formalno odgovorna, kar se kaže tudi v zagroženih kaznih in tožbah, ki grozijo Sloveniji. V tem »prerivanju« pa ni učinkovitosti in problemi se kopičijo.

Zato je potrebna sprememba, ki bi zahtevala sistemsko sodelovanje med državo in lokalnimi skupnostmi tako pri prostorskem umeščanju deponij oziroma sortirnic odpadkov v okolje in predvsem stimulaciji predelovalne industrije na področju odpadkov.

Te cilje pa bomo dosegli tako, da bomo spremenili zakonsko podlago, ki ureja razmerje med državo in lokalno skupnostjo na področju ravnanja z odpadki in uvedli stimulative gospodarske ukrepe, ki bodo zagotovili dodatna delovna mesta na področju zbiranja in predvsem predelave odpadkov. V mnogih razvitejših državah je prav segment uporabe surovin iz naslova odpadkov pomembna industrijska panoga. To se kaže tudi v vse bolj pogosti praksi, da sosednje države odkupujejo odpadke oziroma surovino, kar je ravno obratno kot pri nas, kjer je odpadek breme.

3. Uporaba lesa kot priložnost za gospodarski preboj

Les je izjemen naravni potencial Slovenije. Reformirali bomo sistem koncesij za upravljanje javnih gozdov s ciljem boljšega izkoriščanja in domače predelave lesa. Povečali bomo uporabo

lesa pri gradnji in predpisali uporabo lesa pri določenih tipih javnih objektov, oživili pohištveno industrijo ter za energetske potrebe uporabljali zgolj odpadni les (soproizvodnja). Sočasno bomo spodbujali manjše obrate za primarno predelavo lesa in oblikovali okolja za ponovno vzpostavitev lesnopredelovalne industrije. Nastanek novih manjših žagarskih obratov oziroma tehnološko posodobitev obstoječih je možno spodbuditi z ukrepi v okviru PRP. Če želimo gozdno-lesne proizvode iz slovenskih gozdov v večini predelati v Sloveniji, potrebujemo tudi velike industrijske obrate, saj konkurenčnost lesne predelave temelji na ekonomiji obsega.

Po vzoru nekaterih sosednjih držav bi bilo potrebno z javnimi sredstvi podpreti ustanovitev gozdarsko-lesnega združenja, ki bi izvajalo promocijo lesa kot materiala na različnih področjih in s tržnimi raziskavami pomagalo lesni predelavi tudi pri preboju na tuje trge. Pri tem bi se lahko zgledovali tudi po rešitvah v Zakonu o promociji kmetijskih in živilskih proizvodov.

Delo družina in socialne zadeve

Ukrepi, s katerimi bo država urejala socialno in družinsko politiko ter posegala na trg dela, bodo temeljili na medgeneracijskem sporazumu. Demografska slika prebivalstva in ekonomska kriza postavljata izziv vsem generacijam, da se skupaj dogovorijo, na kakšen način lahko država s prerazporeditvijo svojih prihodkov zagotavlja kar najbolj pravično in spodbudno okolje za njihovo sobivanje. Zato je nujno, da se v definiranje ključnih ciljev in izvajanje aktivnosti za njihovo doseganje vključijo vse generacije.

1. Mladi, ki zaradi pomanjkanja delovnih mest in strukturnega neskladja med njihovo izobrazbo in potrebami na trgu dela predstavljajo najbolj ranljivo skupino aktivnega prebivalstva.

- Prilagodili bomo izobraževalni sistem tako, da upošteval potrebe na trgu dela in s tem omogočili večjo zaposljivost mladih.
- Uredili bomo štipendijsko politiko tako, da bomo prednostno spodbujali nadarjene dijake in študente ter tiste, ki se izobražujejo za poklice, za katere na trgu dela obstajajo večje potrebe.
- Zagotovili bomo podlage, da bodo mladi najkasneje v šestih mesecih po končanem šolanju dobili možnost pridobivanja delovnih izkušenj.

2. Zaposleni, ki se ob vse večji izbiri pravno-formalnih pogodbenih oblik zaposlitve soočajo s čedalje manjšimi možnostmi najti delo, za katero bodo plačani v skladu s svojimi sposobnostmi.

- Nadaljevali bomo z reformo trga dela v smeri manjše administrativne in finančne obremenitve delodajalcev ob sočasnem zagotavljanju ustrezne varnosti v primeru izgube zaposlitve z uvedbo preglednega, stroškovno primerljivega in stimulativnega sistema različnih vrst zaposlitev.
- Omejili bomo stroške dela ter uvedli odpravninski sklad.
- Redefinirali bomo vlogo prispevkov za socialno varnost in uveljavili pregleden sistem zavarovanja.
- Večjo varnost brezposelnih bomo zagotovili tudi s podaljšanjem časa prejemanja denarnega nadomestila, vendar ob sočasni obvezni aktivaciji v različne oblike zaposlitve.
- Poenostavili bomo programe aktivne politike zaposlovanja in zmanjšali administrativno obremenitev prejemnikov sredstev.

3. Upokojeni, ki spoznavajo, da pokojninski sistem, ki deluje na principu solidarnosti v razmerah vse manjše aktivne populacije ni več zmožen zagotavljati dolgoročne vzdržnosti;

- Nadaljevali bomo z reformo pokojninskega sistema v smeri prilagajanja upokojitvene starosti demografskim razmeram z vpeljavo avtomatizma prilagajanja upokojitvene starosti življenjski dobi.
- Pokojninski sistem bomo naredili preglednejši z ločitvijo obveznega in prostovoljnega pokojninskega zavarovanja ter posodobitvijo sistema invalidskega zavarovanja ter pravic, ki iz teh zavarovanj izhajajo.

- Ob upoštevanju medgeneracijske solidarnosti bomo uveljavili načelo, da je pokojnina v prvi vrsti pravica, ki izhaja iz zavarovanja ter vplačila prispevkov.
- Vzpostavili bomo sistem dolgotrajne oskrbe.

K sodelovanju pri oblikovanju ciljev bomo povabili tudi **invalidne in druge ranljive skupine ter socialno ogrožene**, ki pri svojem življenju potrebujejo pomoč drugih.

- Poenostavili bomo sistem uveljavljanja pravic iz javnih sredstev.
- Prenovili bomo socialnovarstveno mrežo CSD-jev tako, da bodo centri za socialno delo postali predvsem servis ljudem, ki se znajdejo v težkih socialnih razmerah.
- Posodobili bomo sistem plačevanja prispevkov za zaposlovanje invalidov in spodbud za delovanje invalidskih podjetij.

Zdravje

Slovensko zdravstvo že več kot deset let stagnira. Stroka sicer sledi svetovnemu razvoju, organizacija javne zdravstvene službe (JZS) pa že dvajset let ne sledi zahtevam, ki jih narekujejo dolgoročno načrtovanje, stroškovna učinkovitost in ekonomske zakonitosti plačevanja storitev.

Kot »urgentno« je potrebno:

- določiti mrežo JZS, na podlagi katere bo možno dolgoročno načrtovanje;
- stabilizirati zdravstveno zavarovanje in financiranje JZS (plačevanje storitev);
- prenoviti organizacijske oblike JZS, vodstvom pa omogočiti večja pooblastila in naložiti večjo odgovornost.

1. Mreža (zmogljivosti) javne zdravstvene službe (JZS)

Mrežo (zmogljivosti) JZS, ki pomeni geografsko razporeditev kadrovskih in materialnih zmogljivosti, bo po obsežni strokovni pripravi določal minister za vse nivoje zdravstvenega varstva, tudi za osnovno zdravstvo. Kadrovske zmogljivosti pomenijo vse v zdravstvu regulirane poklice, materialne zmogljivosti pa prostore in drago opremo. Najprej bomo ugotovili obstoječe stanje in vzpostavili centralni register zmogljivosti JZS, nato določili za slovenske razmere idealno in dolgoročno vzdržno mrežo, zatem pa določili prehodno obdobje in program razvoja oz. prilagajanja dejanske mreže idealni mreži JZS. Prekinili bomo prakso stihijskega reševanja potreb in vzpostavili dolgoročno načrtovanje zmogljivosti JZS.

2. Določitev košarice pravic in preoblikovanje dopolnilnega zavarovanja

Določili bomo jasno, finančno vzdržno in strokovno sprejemljivo košarico zdravstvenih pravic, ki se v celoti financira iz sredstev Obveznega zdravstvenega zavarovanja (OZZ). Zdravstvene storitve, ki so se doslej delno financirale iz sredstev OZZ in delno iz zasebnih sredstev oz. iz sredstev prostovoljnega Dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja (DZZ), bomo postopoma prenesli med storitve, ki se v celoti financirajo iz sredstev OZZ oziroma med storitve, ki se v celoti financirajo iz zasebnih sredstev in so lahko tudi predmet prostovoljnih zavarovanj. V kolikor bi se izkazalo, da sedanja prispevna stopnja OZZ ne zagotavlja niti racionalizirane košarice pravic, bomo javnosti ponudili preoblikovanje dela prostovoljnega DZZ v obvezno in prenos tega dela na Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS).

3. Socialno zdravstvo ob upoštevanju ekonomskih zakonitosti

Odnos JZS do uporabnikov (pacientov) mora ohraniti spoštovanje socialnih načel, po katerih je zdravstvena oskrba zagotovljena vsakomur, ne glede na njegov ekonomski položaj. Odnos med plačnikom (ZZZS) in JZS ter odnos med delodajalcem in zaposlenimi znotraj JZS pa mora upoštevati tudi ekonomsko tržne zakonitosti. S financiranjem zmogljivosti JZS bomo prešli na plačevanje opravljenih storitev. Opredelili bomo terciarne storitve, ki se financirajo iz sredstev OZZ. Financiranje raziskovalnih, izobraževalnih in drugih elementov terciarne dejavnosti pa bomo prenesli na proračun države. Cena posamezne zdravstvene storitve mora biti realna, stabilna in enaka za vso državo. S tem bomo vzpostavili preglednost, konkurenčnost in motiviranost za opravljanje storitev.

Minister bo ustanovil poseben direktorat, ki bo v sodelovanju z ZZZS in stroko določal standarde, normative in cene zdravstvenih storitev. Regulirane poklice v zdravstvu bomo izvzeli iz sistema plačne uravnilovke. V upravljanje zavodov bomo vgradili nekatera načela, ki veljajo za upravljanje gospodarskih subjektov. Vodstvu zavoda bomo dodelili večja pooblastila, s tem pa tudi večjo odgovornost in strožji nadzor nad poslovanjem zavoda. Vzpostavili bomo razmere, v katerih bo JZS ekonomsko zainteresiran, da kakovostno opravi ves program, dodatno spodbujene zmogljivosti pa trži doma in v tujini, kar omogoča direktiva EU o čezmejnem uveljavljanju zdravstvenih storitev.

Izobraževanje, znanost in šport

Socialni kapital je eden redkih razvojnih virov, ki jih imamo Slovenci na razpolago. Zato je pomembno, da vzdržujemo odličnost oziroma nadpovprečne rezultate na vseh ravneh izobraževanja, usposabljanja in na področju znanosti. V razmerah, ko je šolski sistem preveč zaprt ter premalo odziven na potrebe družbe in posameznikov (poleg tega ga ponovno podržavljajo), se je brezposelnost med mladimi drastično povečala – najhitreje v Evropski uniji! Posledica tega je, da trg dela nima na voljo ustreznih poklicnih profilov, mladi pa so primorani odhajati v tujino, da dobijo delo. V prepričanju, da lahko te tendence zaustavimo in da je v zaostrenih gospodarskih ter socialnih razmerah šolski sistem zelo pomemben za izhod iz krize, bomo:

- 1. uvedli odprt in konkurenčen visokošolski ter znanstveno-raziskovalni prostor. Visokošolski sistem mora spodbujati vpis v programe, ki bodo izobraževali kadre za potrebe gospodarstva. Tudi znanost se mora tesneje povezati z visokotehnološkim gospodarstvom;**
- 2. znova uvedli dualni sistem v srednješolskem izobraževanju in usposabljanju;**
- 3. sprejeli ukrepe, ki bodo zagotovili večjo zaposljivost mladih, ki so zaradi krize in neučinkovitega šolskega sistema najbolj prizadeti.**

To bomo dosegli:

- z novim, poenotenim sistemom financiranja v celotni izobraževalni vertikali;
- z ustrezno prenovo učnih načrtov in študijskih programov;
- z intenzivnejšo notranjo in zunanjo evalvacijo na vseh ravneh izobraževanja;
- z uvedbo fleksibilnejših oblik zaposlovanja (z možnostjo izločitve iz plačnega sistema javnih uslužbencev);
- z dodatnimi spodbudami za vzgojne in izobraževalne ustanove v deprivilegiranih območjih;
- s spodbujanjem podjetništva na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja;
- s spodbujanjem notranje in zunanje mobilnosti učencev, dijakov, študentov ter zaposlenih v vzgojno-izobraževalnih in znanstveno-raziskovalnih ustanovah;
- z zvišanjem delovnih normativov;
- z združevanjem (kjer je potrebno, zlasti v večjih mestih) manjših osnovnih šol v isti občini v centre ter z združevanjem srednjih šol glede na prostor in kompatibilnost programov;
- z novim načinom imenovanja ravnateljev in direktorjev centrov;
- z združevanjem državnih zavodov v podporo izobraževanju;
- z uspešnejšim črpanjem evropskih sredstev za potrebe izobraževanja, znanosti in športa.

Kultura

1. Pošteno poročanje in uravnotežen medijski prostor

Medijski prostor v Sloveniji ni uravnotežen, na kar opozarja nekaj raziskav in poročil različnih institucij. Smo ena redkih držav, ki nima nepristranskega dnevnika, medijsko poročanje pa je neobjektivno. Problem je v lastništvu medijev, zato bomo spodbujali privatizacijo medijev in ustanovitev novih. Doseči bi bilo treba **pošteno poročanje in s tem uravnotežen medijski prostor**. Pravica do objektivne informacije je osnova za demokracijo. Podpirali bomo uvajanje novih programov za izobraževanje novinarjev in uredili status novinarja tako, da se mu zagotovi, v razmerju do delodajalca, popolno avtonomijo, s tem pa tudi odgovornost za svoje delo. Več let se že sofinancira medije, vendar medijski prostor ni bolj uravnotežen, kot je bil pred leti, zato bomo posodobili in objektivizirali merila za dodelitev sredstev. Moral bi se začeti proces tranzicije v medijih, zato bomo posodobili medijsko zakonodajo in spodbujali raziskovalno novinarstvo.

2. Modernizacija Javnega zavoda RTV Slovenija.

Vse manj ljudi je zadovoljnih s TV- in radijskim programom tega zavoda. Pojavljajo se peticije proti plačevanju prispevka. Večino televizijskih oddaj ustvarijo zunanji sodelavci, producenti in samostojni novinarji. Ob tem se postavlja vprašanje, kaj delajo zaposleni, ki jih je mnogo več kot na primerljivih zavodih v drugih državah. V sodelovanju z domačimi in tujimi institucijami bomo opravili raziskave o uravnoteženosti poročanja, gledanosti, učinkovitost zaposlenih, zadovoljstvu gledalcev. Vse to bodo izhodišča za pripravo programskih shem.

3. Spodbujanje kulture, ki izhaja iz slovenskega izročila in temelji na domoljubju, identiteti, velikih zgodovinskih osebnostih in dogodkih iz slovenske zgodovine.

Vodili bomo aktivno jezikovno politiko, s posebno skrbjo za slovenski jezik.

Na vseh področjih umetnosti bomo spodbujali ustvarjalnost skupin in posameznikov, s poudarkom na kulturi, ki izhaja iz slovenskih korenin in temelji na domoljubju, identiteti, velikih zgodovinskih osebnostih in dogodkih iz slovenske zgodovine. Okrepili bomo promocijo najkvalitetnejših dosežkov slovenske kulture doma in v tujini.

4. Ohranitev kulturne dediščine

Naredili bomo vse potrebno za obnovo spomenikov, vključno s skrbjo za njihovo vzdrževanje. Prizadevali si bomo, da se več spomenikov uvrsti na Unescov seznam svetovne kulturne ali naravne dediščine (Plečnikova dediščina – Plečnik bi moral biti za Ljubljano, kar je Gaudi za Barcelono, Kobilarna Lipica, naravne znamenitosti). Skozi promocijo, omogočanje spletne dostopnosti in turizem bomo širili poznavanje Slovenije med našimi ljudmi. To je priložnost za nova delovna mesta. Kulturni turizem bi moral postati pomembna gospodarska panoga.

Pravosodje

Odprava sodnih zaostankov, zagotovitev enotne sodne prakse za vsebinsko enake primere ter zaplemba nezakonito pridobljenega premoženja so le del nalog, ki jih je potrebno opraviti v najkrajšem možnem času.

1. Odprava sodnih zaostankov v vseh sodnih postopkih z določitvijo skrajnih rokov, v katerih mora biti postopek na sodišču zaključen, in sicer najkasneje v šestih mesecih

Sodni sistem v Sloveniji ni dovolj učinkovit. Evropsko sodišče za človekove pravice v zadnjih dveh letih spet obsoja Slovenijo zaradi sodnih zaostankov in zaradi nezagotavljanja ustavne in konvencijske pravice do poštenega sojenja v razumnem roku.

Prevetrili bomo vso procesno zakonodajo z namenom, da postopek postane hitrejši in učinkovitejši, seveda ob doslednem spoštovanju ustavnih standardov. Čim prej bomo uvedli nov kazenski postopek brez posebne preiskave (ki je v Evropi in tudi v vseh nekdanjih državah Zahodnega Balkana dejansko nimajo več).

Rešitve so celovita reforma kazenskega postopka, odprava sodne preiskave, odprava sodnih zaostankov, nadzor nad učinkovitostjo, ažurnostjo in zakonitostjo dela sodišč, trajanje sodnega postopka največ 6 mesecev na prvi stopnji, največ 3 mesece v pritožbenem postopku in največ 3 mesece v postopku z izrednimi pravnimi sredstvi na Vrhovnem sodišču. Trajanje sodnega postopka od začetka do pravnomočnosti, vključno z izrednimi pravnimi sredstvi, bo lahko trajalo skupaj največ 12 mesecev.

2. Zagotoviti enotno sodno prakso (kot pri Ustavnem sodišču) za zagotavljanje poštenega sojenja, pravne varnosti in pravične države

Eden ključnih problemov sodstva in generatorjev zaostankov ter nekvalitetnih odločitev je nedvomno neenotna sodna praksa. Dejstvo je, da sedaj sodišča v enakih zadevah odločajo diametralno različno. To je nesprejemljivo in v nasprotju z načeli pravne države, pravno varnostjo in pravično državo.

Ustvarili bomo sistem precedenčnega sodnega sistema v tistem okviru, ki ga dopušča kontinentalni sistem in ki ga uporabljajo tudi druge države EU. Učinkovit sistem enotne sodne prakse bo hkrati pripomogel k manjšemu prilivu novih zadev na sodišča, njihovo hitrejše reševanje, ne nazadnje pa tudi h kakovostnejšim odločitvam in argumentaciji sodnih odločb.

Spremenili bomo procesno zakonodajo v vseh sodnih postopkih tako, da višja sodišča ne bodo več imela možnosti razveljaviti zadeve in jo vrniti v ponovni postopek na prvo stopnjo, ampak bodo morala v vseh sodnih postopkih dokončno odločiti v pritožbenem postopku in po potrebi tudi razpisovati glavne obravnave.

3. Zaplomba nezakonito (tajkunsko) pridobljenega premoženja v zadnjih 23 letih

Problem tranzicije, ki še vedno ni zaključena, je v tem, da nezakonito, nepošteno in špekulativno pridobljeno premoženje ostaja v rokah posamičnih tajkunov. Dejstvo je tudi, da sodstvo, Davčna uprava, Urad za preprečevanje pranja denarja in drugi organi pri zaplembi premoženja niso učinkoviti.

Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora velja slabi dve leti. V tem času ni bil pravnomočno odvzet niti en sam evro nezakonito pridobljenega premoženja, pred sodišči pa tečejo trije postopki za odvzem štirih milijonov evrov domnevno nezakonito pridobljenega premoženja. To pomeni, da sistem v Sloveniji ne deluje ali pa deluje skrajno slabo. Odgovornost za to je zlasti na strani tožilstva, ki vodi te postopke, le delno pa tudi na strani slabega zakona. Ta bo v kratkem dopoljen in spremenjen, tako da ne bi smelo biti več pomembnih ovir za učinkovito delo na tem področju.

V kolikor predvidene zakonske spremembe ne bodo zalegle, bomo po vzoru Irske in nekaterih drugih držav ustrezno spremenili zakonodajo in s tem zagotovili pričakovano učinkovitost na tem področju.

Notranje zadeve in javna uprava

1. Javno upravo in širši javni sektor bomo preoblikovali tako, da bosta funkcionalna in finančno vzdržna davkoplačevalcem.

V ta namen bomo dosledno uveljavili koncept vitke, a kljub temu produktivne javne uprave. Spremenili bomo sedanji neučinkovit sistem zmanjševanja stroškov in števila zaposlenih s pristopom uravnilovke in ga nadomestili s konceptom dejanskih potreb uporabnikov. Aktivnosti posameznih sektorjev, agencije in službe, ki se podvajajo ali pa v trenutno zaostrenih okoliščinah niso nujno potrebne za vzdržno funkcioniranje države, bomo ukinili ali preoblikovali. Nasprotno pa bomo področja, ki predstavljajo "dodano vrednost" k izboljšanju stanja v državi, po potrebi ustrezno okrepili. Pri preoblikovanju bomo uporabili pristope po vzoru uspešnih sanacij gospodarskih družb, pri funkcioniranju javne uprave pa se bomo v največji možni meri približali konceptom delovanja uspešnih gospodarskih družb. Osnovni cilj je ceneje in z manj vložene energije dosegati višjo dodano vrednost delovanja javnega sektorja. Zadane cilje bomo uresničili s pomočjo jasno zastavljenih, merljivih ciljev, ki bodo izključevali nepotrebne delovne procese in birokratske ovire. Kot osnovno merilo uspešnosti javne uprave bomo postavili stopnjo zadovoljstva davkoplačevalcev – subjekta torej, ki dejansko plačuje stroške delovanja javne uprave in stroške plač v javnem sektorju.

Delovne procese bomo poenostavili in pocenili tudi z drugačnim pristopom uporabe informacijsko-komunikacijskih tehnologij. IKT je orodje, ki mora poenostaviti in poceniti poslovanje, zagotoviti večjo učinkovitost in biti prijazno do uporabnikov (tako državljanov kot javnih uslužbencev). Po raznih ministrstvih razdrobljeno informatiko bomo centralizirali, enotno standardizirali in posodobili zastarelo in okorno pisarniško poslovanje, ki še vedno temelji na uporabi starih in decentraliziranih računalniških orodij. Analiza in pilotni projekt, izveden v letu 2012, dokazuje, da je moč s posodobitvijo in ustrezno centralizacijo doseči znatne prihranke ob večji učinkovitosti.

Preverili bomo učinke in smiselnost rešitev plačne reforme in sistem ustrezno popravili.

2. Policiji bomo omogočili optimalne pogoje dela

Policiji bomo omogočili optimalne pogoje dela in status policista ustrezno opredelili. Zagotovili bomo ustrezna materialno-tehnična sredstva, ki so nujno potrebna za varno in uspešno izvajanje operativnih nalog policije. V sodelovanju z ministrstvom za obrambo bomo smiselno združili regijske centre za obveščanje.

3. Ustanovili bomo specializirano preiskovalno enoto - finančno policijo

Z namenom odkrivanja najtežjih oblik finančnega kriminala bomo s sodelovanjem ministrstva za notranje zadeve in ministrstva za finance ustanovili specializirano finančno preiskovalno enoto t. i. finančno policijo, ki bo ustanovljena za posebne primere odkrivanja in preiskovanja najtežjih kršitev davčne zakonodaje in drugih predpisov s področja financ, organiziranega finančnega in gospodarskega kriminala, tihotapljenjem stvari in ljudi ter finančnih prevar. Imela bo avtonomen status, ki ji bo zagotavljal neodvisnost od zunanjih vplivov in vsakokratne politične oblasti.

Obramba

Gospodarska in finančna kriza sta prinesli tudi mnoge izzive na obrambnem področju, ki je bilo pri zmanjševanju finančnih sredstev v zadnjih letih najbolj prizadeto. Finančna sredstva, ki so na voljo, bomo realno načrtovali in porabili optimalno in racionalno ter hkrati skrbeli za stalno nadgrajevanje razvojno-usmerjevalnih, strateških in normativnih dokumentov.

1. Izboljšanje upravljanja in vodenja

Sistem zaščite in reševanja ter obrambni sistem sta del ministrstva za obrambo, hkrati pa gre za dva ločena podsistema nacionalno-varnostnega sistema. Organizirana sta na popolnoma različnih temeljih. Slovenska vojska je profesionalizirana, centralizirana in iz državnega nivoja enovito upravljana struktura. Na drugi strani je zaščita in reševanje decentraliziran sistem, ki v velikem obsegu temelji na načelu prostovoljnosti, razdeljen pa je na tri nivoje, lokalni (občinski), regionalni in državni. Praksa ter primeri zadnjih večjih naravnih in drugih nesreč v Sloveniji kažejo na to, da je potrebno preurediti sistem upravljanja in vodenja na državni ravni, ga optimizirati in centralizirati. Odločitev za angažiranje Slovenske vojske v teh primerih ne more biti odvisna od pobud lokalne skupnosti, temveč je to ob mnenju Sveta za nacionalno varnost odločitev vlade. Hkrati bomo upravljanje sistema zaščite in reševanje uskladili in poenotili tudi s konceptom kriznega upravljanja in vodenja.

2. Izvedba optimizacije in racionalizacije stroškov – Obrambni štab

V celotnem ministrstvu za obrambo bomo izvedli celovito reorganizacijo, s poudarkom na optimizaciji in racionalizaciji stroškov v upravnih strukturah Ministrstva za obrambo, Uprave RS za zaščito in reševanje ter poveljniško-štabne strukture Slovenske vojske. Z Obrambnim štabom bomo odpravili nepotrebno podvajanje določenih funkcij znotraj ministrstva, kot so npr. kadri, finance, logistika, informatika ipd. Dodatno bomo na kadrovske področju:

- postopno zmanjšali število zaposlenih v upravnem delu ministrstva za polovico;
- postopno zmanjšali število zaposlenih v upravni strukturi Uprave RS za zaščito in reševanje za tretjino;
- zmanjšali število zaposlenih v poveljniško-štabni strukturi Slovenske vojske za do 700;
- v sodelovanju z ministrstvom za notranje zadeve bomo smiselno združili Regijske centre za obveščanje v Centre za dežurstvo v RS.

Prihranjena finančna sredstva bomo nato uporabili za zagotovitev dodatnih operativnih zmogljivosti, namenjenih soočanju z naravnimi in drugimi nesrečami. Večji del finančnih prihrankov iz teh optimizacij in racionalizacij bomo namenili dodatnemu finančnemu stimuliranju prostovoljcev ter investiranju v opremo, zaščitna sredstva in tehniko, namenjeno gasilcem ter drugim prostovoljnim in reševalnim zmogljivostim, ki spadajo pod pristojnosti zaščite in reševanja. Drugi del finančnih prihrankov bomo usmerili v nakup zaščitne opreme in sredstev za Slovensko vojsko, ki bo uporabna tudi v primeru naravnih in drugih nesreč.

3. Vzpostavitev vojaške strateške rezerve

Ob nadgrajevanju vojaškega izobraževanja in skrbi za razvoj vojaške znanosti, ohranjanju visoke stopnje usposobljenosti profesionalizirane strukture Slovenske vojske, ki aktivno deluje tudi v

okviru mednarodnih operacij in misij, bomo v praksi uveljavili doktrino vojaške strateške rezerve. Na ta način bomo sledili cilju postopno povečati obrambno sposobnost Slovenske vojske za do 25.000 dodatnih pripadnikov. Mlade bomo aktivno spodbujali k vključitvi v vojaško strateško rezervo, zato bomo skupaj s pristojnim ministrstvom pripravili program obrambno-vojaških in domoljubnih vsebin, ki bo na različnih ravneh vključen v izobraževalni sistem. Te vsebine so v slovenskem prostoru, vse od ukinitve obveznega služenja vojaškega roka, preveč zanemarjene. Dodana vrednost vojaške strateške rezerve bo tudi možnost njene uporabe kot pomoč sistemu zaščite in reševanja v primeru hujših naravnih in drugih nesreč.

Zunanje zadeve

1. Mednarodni ugled

Slovenija si bo povrnila mednarodni ugled, kot ga je imela zaradi zmage v hladni vojni, v času osamosvajanja in zaradi načelne politike v okviru EU in NATO. Slovenska zunanja politika bo primerna položaju (ustrezna interesom) države, ki povezuje Sredozemlje s Srednjo Evropo. Ravnanje v Svetu EU za zunanjo politiko bo načelno in prepoznavno. Za Slovenijo bo značilna vitka, izkušena in kompetentna diplomacija. MZZ bo zahteval večji delež v evropski diplomaciji in nepristranski izbor slovenskih predstavnikov v evropskih in mednarodnih ustanovah.

2. Načelnost

Pešanje Slovenije je bilo povezano z notranjepolitično negotovostjo in tudi z diplomatskimi napakami, ki so se pojavile po letu 2008, npr. v zvezi z odnosi med Slovenijo in Hrvaško, predvsem pa v zvezi z *ukrajinsko krizo*. Gre za izjave o pripravljenosti Slovenije, da bi posredovala med Evropsko unijo in Rusko federacijo, ker da »imamo z Rusijo dobre odnose«. Poleg tega, da dopuščajo dvom o dobrih odnosih med Slovenijo in Ukrajino; poleg tega, da ustvarjajo vtis, kot da Slovenija ni članica EU, ampak nekakšna vmesna in neopredeljena država med EU in Rusijo; takšne izjave prenašajo težišče problema, ki je v celoti ruski proizvod, na odnose med EU in RF. Zunanja politika SDS bo rehabilitirala načelnost in vrednote, ki so zagotavljale uspeh in ugled države v prvih letih državnosti in v času njenega predsedovanja OVSE in EU (2005-2008).

3. Odprtost, odprta vrata, okna priložnosti ...

Ob osamosvojitvi in ob koncu hladne vojne smo načrtovali, da bo Slovenija *odprta* (za izvirne/osebne pobude, za intenzivne mednarodne stike, izmenjave in tuje naložbe pripravljena ...) država. Politika »nacionalnega interesa« ob zaničevanju - po eni strani - samostojne nacionalne države in - po drugi strani - evropskih oz. mednarodnih demokratičnih meril ustvarja vtis *zaprtosti, avtoritarnosti, omejenosti in nedostopnosti*. Takšno usmeritev bomo spremenili in dali nov zagon odpiranju.

4. Nepristranost, sposobnost, kompetentnost, strokovnost ...

Slovenija, ki je leta 2008 dosegla mednarodno primerljivost na točki 91 % (evropskega BDP), kasneje pa je znatno nazadovala, bo ponovno uveljavila mednarodno primerljivost meril. Z močnejšim in bolj prepoznavnim angažiranjem v mednarodnih ustanovah in povezavah se bomo osvobodili arhaičnih in anahronističnih političnih vzorcev, značilnih za razmere v času hladne vojne. V javni in državni upravi bomo sprejeli evropske vrednote, kot so strokovnost, kompetentnost in spoštovanje dosežkov (meritokracija). Slovenska in evropska javnost sta zaskrbljeni zaradi gospodarske in politične krize. Slovenija in SDS (kot del Evropske ljudske stranke) se bosta uveljavili kot nosilki alternativne, reformistične in proevropske politike, to pa pomeni dobronamerne in konstruktivne rešitve.

Slovenci v zamejstvu in po svetu

V zavest vsakega državljana mora priti dejstvo, da nas je Slovencev dva milijona in pol in ne le dva milijona, kolikor nas živi v Sloveniji. Dobra petina Slovencev (skoraj 500.000) namreč živi v sosednjih državah in po svetu. Gre za konstitutivni del istega slovenskega naroda, za katerega mora država skrbeti enako kot za državljane Republike Slovenije.

1. Podpora organizacijam Slovencev, ki živijo zunaj njenih meja.

Prav Slovenci v zamejstvu in po svetu gojijo zelo visoko stopnjo narodne zavesti, saj se vsakodnevno soočajo z asimilacijskimi pritiski okolja, ki ni slovensko. Njihovo vztrajanje pri gojenju narodne zavesti si zato zasluži še posebno pozornost matične države in njenih institucij. Naloga države je, da spodbuja in podpira organizacije Slovencev, ki živijo zunaj njenih meja. Vendar mora biti podpora matične države usmerjena predvsem tja, kjer se dejansko goji narodna pripadnost in narodna zavest. Podpora matične Slovenije se ne sme omejiti le na financiranje organizacij in dejavnosti Slovencev v zamejstvu in po svetu. Še zlasti v odnosu do Slovencev v zamejstvu – je pomembna predvsem politična podpora njihovim prizadevanjem za uveljavljanje in dejansko izvajanje narodnostnih pravic v državah, kjer živijo. V tem smislu je ena od pomembnejših nalog Republike Slovenije, da na politično-diplomatski ravni podpira njihova prizadevanja za doseg možnosti, da so zastopani v državnih, deželnih in lokalnih izvoljenih skupščinah tako, da si pripadniki teh narodnih skupnosti samostojno izbirajo svoje zastopnike.

2. Ohranjanje vezi z matično državo

Za Slovence po svetu je najpomembnejše ohranjanje vezi z matično državo. Podporo njihovim prizadevanjem za ohranjanje in razvijanje slovenskega jezika in kulture bomo dopolnjevali s tesnimi stiki s skupnostmi Slovencev po svetu, ki jih morajo gojiti zastopniki matične države. Posebno skrb bomo posvečali mlajšim generacijam in jih vključili v procese spoznavanja države Slovenije, njene kulture in jezika.

3. Zagotovitev »kroženja možganov«

V prihodnje bomo posvečali veliko pozornost tudi generaciji Slovencev, ki v zadnjih letih odhaja na tuje. Naredili bomo vse, da se ne bo ponovil "beg možganov", temveč da bomo imeli opravka s "kroženjem možganov." Zavedamo se, da je v globalnem svetu mobilnost državljanov zelo velika, zato moramo navezati in ohraniti stike s tisto generacijo Slovencev, ki danes išče svoje priložnosti v tujini. Gre za mlajšo in izobraženo generacijo, za katero moramo v Sloveniji ustvariti take pogoje, da bodo, če se ne bodo vrnili domov, strokovno, znanstveno ali poslovno sodelovali s svojo domovino.